

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การจัดทำบัญชีถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ผู้บริหารระดับต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ โดยประเมินจากข้อมูลเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ในรูปของรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ อันเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นหากกิจการมีข้อมูลบัญชีที่ถูกต้อง เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันเวลาจะทำให้สามารถพัฒนากิจการให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน (เบญจมาศ อภิสิทธิ์ภิญโญและคณะ, 2551)

ข้อมูลทางบัญชีบริหาร เป็นข้อมูลทางบัญชีที่มีความสำคัญ และจำเป็นต่อผู้บริหารในระดับต่างๆ ทั้งนี้เพราะข้อมูลทางการบัญชีบริหารเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรของกิจการในการดำเนินงานและให้แนวทางที่ชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับต้นทุน (Costs) และผลตอบแทน (Benefits) ที่สามารถวัดมูลค่าเป็นตัวเงินได้ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์, 2551) ผู้บริหารจึงนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ข้อมูลทางการบัญชีที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตัดสินใจ มีความทันต่อเวลา ไม่ล้าสมัย มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เปรียบเทียบกันได้ สามารถเข้าใจได้และมีประโยชน์ที่ได้รับคุ้มกับต้นทุนที่เสียไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานและในการตัดสินใจของผู้บริหาร แต่ข้อมูลทางการบัญชีที่เกิดขึ้นในอดีตอาจจะไม่สามารถช่วยผู้บริหารระดับต่างๆ ในการบริหารได้ดีมากนัก จึงทำให้นักบัญชีต้องนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์และพยากรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมต่อการที่ผู้บริหารจะนำไปใช้ในการตัดสินใจและนำไปใช้ในการบริหารงานต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายให้หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติตามนโยบายทางบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ทั้งมาตรฐานรายการการเงิน พังบัญชีมาตรฐานที่กระทรวงการคลังกำหนด และแนวปฏิบัติทางบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานแต่ละแห่งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจึงมีมาตรฐานระบบบัญชี การบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และการจัดทำรายงานทางการเงินส่งให้กรมบัญชีกลาง ตามรูปแบบมาตรฐาน

ที่กระทรวงการคลังกำหนด และใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงินในภาพรวมของประเทศต่อไป นอกจากนี้โรงพยาบาลรัฐมีการจัดทำรายงานการเงินอื่นๆทั้งรายงานประจำวัน รายงานประจำเดือน และรายงานประจำปี (กลุ่มงานประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2558 : 1, 249) รายงานดังกล่าว นับได้ว่าสามารถให้ข้อมูลที่สำคัญแก่ผู้บริหารในการบริหารงานของโรงพยาบาลได้ในระดับหนึ่ง

โรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียงแบบพึ่งพาตนเอง จัดเป็นโรงพยาบาลขนาดกลาง (F2) (กลุ่มข้อมูลทรัพยากรและมาตรฐานรหัสสุขภาพ กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารสุขภาพ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2557: ออนไลน์) มีหน่วยงานในกำกับแยกย่อย 3 แห่ง (สิริพร บุญเยี่ยม, สัมภาษณ์, 2560) และมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนในเครือข่าย จำนวน 12 แห่ง (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, 2560 : ออนไลน์) มีการจัดทำบัญชีตามแนวทางข้างต้นและมีการจัดทำรายงานทางการเงินตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนด เช่น การคำนวณต้นทุนต่อหน่วยบริการและการประมาณการรายได้และค่าใช้จ่าย เป็นต้น แต่ยังไม่ได้มีการสำรวจความต้องการการใช้ข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหารของผู้บริหารแต่ละฝ่าย แต่ละระดับ ซึ่งโรงพยาบาลภาครัฐแต่ละแห่งสามารถพัฒนาข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการบริหารงานให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร เนื่องจากแต่ละโรงพยาบาลมีขนาด ลักษณะ และการบริการที่แตกต่างกัน หากผู้บริหารมีข้อมูลหรือรายงานที่ตรงกับความต้องการช่วยในเรื่องของการวางแผน การสั่งการ การควบคุม และตัดสินใจ ได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์จะทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและส่งผลดีต่อองค์กร

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาการพัฒนาข้อมูลการบัญชีเพื่อใช้ในการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการศึกษาถึงความต้องการของผู้บริหารในแต่ละระดับ และพัฒนาข้อมูลการบัญชีเพิ่มเติมที่ตรงกับความต้องการอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ และสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงความต้องการและการพัฒนาข้อมูลการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้มีการพัฒนาข้อมูลการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่

1.3.2 ผู้บริหารโรงพยาบาลสารภีได้รับข้อมูลทางการบัญชี เพื่อใช้ในการบริหารที่สอดคล้องกับความต้องการ และผู้อื่นที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนาการใช้ข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหารของหน่วยงานอื่นๆต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

สารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหาร หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล การจดบันทึก การจำแนก และการสรุปข้อมูลของฝ่ายบัญชี มาใช้เพื่อการบริหารงานในด้านการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved